

Jaroslava Severová

Malířka, grafička, autorka objektů a instalací a pedagožka Jaroslava Severová se narodila

1. dubna 1942 v Praze. V letech 1960 až 1966

studovala na Akademii výtvarných umění

v Praze (prof. Jiří Horník, prof. Vojtěch Tittelbach).

Absolvovala řadu odborných zahraničních stáží

v Antverpách, Vidni, Londýně a Oxfordu. Od

roku 1992 učí na Ústavu výtvarné tvorby Fakulty

architektury ČVUT v Praze, docentka od roku 1995. Je členkou SČUG Hollar, skupiny Geometrie

a California Society of Printmakers. Svými díly je zastoupena ve veřejných a soukromých

sbírkách v ČR i zahraničí. Její tvorba byla oceněna cenami Grafika roku v letech 2001, 2002

a 2004 Inter-Kontak-Grafik v Praze; v roce 2006 obdržela Cenu Vladimíra Boudníka. V roce 1992

získala grant od British Council. Žije a pracuje v Praze.

Od prosince roku 1968 do února roku 1969 se v muzeu výtvarných umění ve francouzském městě Nîmes konala výstava současné československé grafiky. Mezi zúčastněnými umělci byla mladá výtvarnice Jaroslava Severová, která byla na počátku své samostatné tvorby. O ní se psalo, že „Hledá východisko v odpovědi na věčnou otázku snu a skutečnosti, zdání a pravdy.“ V této stručné větě je obsažena podstatná charakteristika celoživotní výtvarné řeči Jaroslavy Severové; její stálé zkoumání přechodných zón a skrytých vazeb mezi jednotlivými, zdánlivě jasně vymezenými póly lidské zkušenosti.

Celou rozsáhlou oblast umělecké tvorby Jaroslavy Severové, zahrnující grafiku, malbu, objekty a instalace, spojuje zásadní snaha ovlivnit vzájemnou závislost faktorů (viditelných i neviditelných), které se mísí a vytvářejí mnohavrstevnou osu toho, co nazýváme realitou. Autorka se zabývá tvůrčí rekonstrukcí vesmíru, jenž nás obklopuje – jeho daných bodů a spojujících sil – za použití jazyka primárních prvků (základních tvarů, pohybu, světla, barvy) a pečlivě sledovaného procesu fragmentace. Naznačuje všudypřítomnou strukturu, která existuje od nejmenšího až po největší možné měřítko – v nás, skrze nás i mimo nás. Prostřednictvím variací a kombinací vytváří otevřené příběhy, nebo lépe řečeno významové situace, které vycházejí z osobní reflexe, ale stávají se univerzálním tématem umění a brnou k porozumění jevům, které nás obklopují.

Jaroslava Severová soustavně odhaluje skrytý symbolismus změn a transformací a zároveň hájí plodné spojení nadosobního jazyka racionální logiky s jedinečným kódem osobní citlivosti a přiznání jeho subjektivity. Při zkoumání pohyblivé půdy lidského vědomí využívá významné orientační funkce hry – prvního prostředku, jímž se v dětství učíme rozumět světu a který po celou dobu našeho dalšího života, i když v poněkud latentnější formě,

využíváme k navazování kontaktů a jímž budujeme vzory našeho chápání. Tuto „vážnou hru“ nalezneme v mnoha autorčiných realizacích, jimiž zve diváka k účasti na dialogu poznání.

U autorčiných počítačových grafik hledíme vsříc stratifikované stavbě lidské situace, jejíž průběh ukládá stále nová a odlišná zjištění, až z toho pak vzniká u každého člověka jedinečné vnitřní vrstvení myšlenek, poznatků a pocitů. Lidská tvář, její stárnutí, se zde prolíná s pestrými barevnými konstrukcemi jako symbolické svědectví o životních procesech v čase a prostoru. Představením sledem obrazů z nejobyčejnějších situací našeho dennodenního života nás autorka nutí k zapojení vlastních schopností vyložit si jejich možné významy, a tím i k odkrývání zasutých rovin vlastní paměti. Autorčiny prostorové instalace vtahují diváka do prostředí, kde se výtvarné dílo, jeho pozorovatel a jejich společný prostor propojují do jednoho nestálého celku, jehož jemně chaotická světelná řeč rozpouští zažitě dělicí meze vnímaného světa, a zároveň poukazuje na nečekanou možnost alternativních vazeb.

Zde jako by se Jaroslava Severová ptala po samotné podstatě reality; do jaké míry je to konstrukce zákonitostí, do jaké míry je to tekutá, náhodná či nevypočitatelná substance, zda za ní leží něco jiného nebo zda je skutečnost pouhým závojem nicoty. Toto závažné tázání však vychází ze silně humanistického přesvědčení. Jde zde především o člověka samotného, ne o pouhé abstraktní uvažování. Právě tento humanistický zdroj umožňuje stálé sebeobnovování tvorby Jaroslavy Severové, její působivou rezonanci i aktuální ohlas u diváků. Zajišťuje to, že autorka, zastoupená na počátku své dráhy v roce 1968 na výstavě v Nîmes, pokračuje i dnes se stejnou intenzitou jako tehdy v hledání prázkladných souvislostí našeho bytí.

Richard Drury

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 22.11 do 31.12.2006

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

Otec 1, 1996, digitální tisk, 112 x 80 cm